

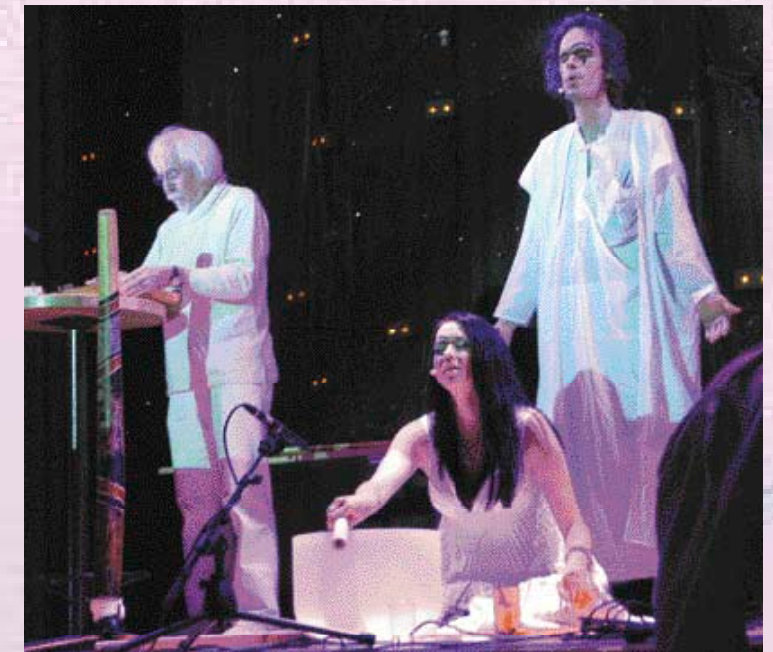
Kosmomusisointi avaa oman sointumaailman, mutta myös yhdistää ihmisiä yhteissoiton kautta. Kuvassa Kirsi Ranto ja Veli Martin Keitel ”Maailma soi” -ilmaisussaan.

Ääniä, värejä, tunteita ja tuoksuja...

Kosmomusiikki kulkee sydämen kautta

Ihmisellä on suuri tarve luoda aistien koettavia ääniä ja musiikkia. Kosmomusiikki luo puitteet spontaanille ilmaisulle.

Kosmomusiikki on luovaa ja vapaata musisointia, joka pulppuaa ilosta ja intuitiosta. Musisointi on samalla säveltämistä, sillä se syntyy nyt-hetkessä.

Katua kävellessäsi potkaisit peltipurkkia. Se helisee mukavasti ja potkaisit uudeleen. Kuljet pianon ohitse ja tapailit yhdellä sormella valkoisia koskettimia. Kilsteleet lusikalla lasia tai paukuttelet rytmejä lyömäsoittimella.

Ota kainaloosi kitara, tunnustele ja haistele sen pintaa ja näppäile kieliä. Omaperäiset soinnit syntyvät oman filiksen mukaan, vaikkot kitaransoittaja olisikaan. Soita hiljaisesti, voimakkaasti, nopeasti, hitaasti... Haistele, maistele ääniä ja ihmetele niitä kuin lapsi.

Se kaikki on kosmomusiikkia. Harmonisessa kosmomusiikissa yhdistyvät äänet, aistit, värit, intuitio ja jopa geometriset muodot.

Sisäiseen soivaan maailmaan

Erilaiset hetkessä syntyneet äänet ovat kiehtovia ilmiöitä.

– Ihmisellä on suuri tarve luoda aistien koettavia ääniä ja musiikkia. Esto musisoida on kuitenkin usein vieläkin suurempi. Mutta mikä olisi hienompaa kuin poistaa näitä estoja alkamalla vain

– Soittaessasi vetäydyt arjesta ja astut omaan henkilökohtaiseen soivaan maailmaasi.

soittaa. Kosmomusiikki luo puitteet tähän, lupaa sveitsiläinen musiikkipedagogi Werner Müller. Hän on keskeinen hahmo kosmomusiikin luomisessa.

Kosmomusiikkia ei ole kehitetty harvojen hallitsemaksi tekniseksi taitolajiksi. Se muistuttaa enemmänkin jazzimprovisaatiota, ns. flow-ilmiötä, jossa musiikki syntyy vasta soittaessa. Se on

harmonista musisointia, jossa ei tarvita edes nuotinlukutaitoa.

– Kosmomusiikin soinnit tuntuvat kehossa ja mielessä hyviltä ja harmonisilta. Soittaessasi vetäydyt arjesta ja astut omaan henkilökohtaiseen soivaan maailmaasi.

– Sanot ehkä: Ei tämä ole mikään oikea laulu ja ääneltä puuttuu rytmi. Ole ihan rento, liikuta kättä ylös ja alas. Liike muuttuu tasapainoiseksi pulssiksi. Käytä sitä musisoimisen pohjana. Luo musiikkia liikkeiden myötä. Nyt syntyy melodia... Hengityspaussit, tauot ja äänten jälkisointu ovat melodialle yhtä tärkeitä kuin itse äänet, Müller maalaillee.

Kosmoinstrumenttien rikkaus

Mikä tahansa instrumentti voi olla kosmoinstrumentti. Sellainen voi olla perussoitin, kuten kitara, huilu, kosketinsoitin, viulu tai rumpu. Myös etniset ja erikoiset soittimet ovat omiaan kosmomusiikkiin.

– Kosmomusiikin syvyyttä voidaan ilmentää ehkä parhaiten kosmoharpulla, joka on itse kehitetty soitin. Se vastaa äänellisesti sateenkaaren värien ääniä ja on viritetty aistisävelasteikon ja sydänsävelasteikon mukaan. Se on eräänlainen luonto- ja aistiinstrumentti, luonnehti Werner Müller.

Mikä tahansa instrumentti voi olla kosmoinstrumentti.

Kosmomusiikkiryhmä esiintyi Espoon Dipolissa huhtikuun alussa 2012 NYT tapahtuman yhteydessä järjestetyssä konsertissa. Vasemmalta Henrik Perelló, Tuuli Nenonen, Dietrich Gumbel, Veli Martin Keitel, Kirsi Ranto ja Markojuhani Rautavaara. Seuraava kosmokonsertti Suomessa kuullaan 2012 NYT tapahtumassa Jyväskylässä lokakuussa.

Helppoa sävelasteikkojen käyttäminen on luonnoninstrumenteissa, kuten didgeridoossa tai yläsävelhuilussa sekä kulhoissa.

Myös pentatoniset huilut käyvät yhteen kosmosävelasteikkojen kanssa. Kosmomusiikki tekee yhteis-

soiton helpoksi juuri sävelasteikkojen yhtenäisyyden vuoksi. Näin ollen ei synny riitasointuja, vaan kaikki soittajat ovat harmoniassa keskenään. – Kuulolla, aisteilla ja lapsenomaisella kokeiluhalulla on kosmomusiikin yhteissoitossa suurempi rooli kuin tavanomaisen musiikki-teoreettisen soitossa. Intuitiivinen soitto harmonisoi ihmistä kokonaisvaltaisesti, toteaa Müller.

Avaava kosmomusiikki

Suomalainen monitaitoinen ammattimusiikko, **Markojuhani Rautavaara**, löysi kosmomusiikin sen alkujuurillaan. Hän on osallistunut Suomessa ja Sveitsissä konserttien suunnitteluun ja toteuttamiseen.

– Kosmomusiikki lisää aistien avautumista, vapauden tuntua ja avoimuuden taitoa. Vain luovina voimme olla aidosti onnellisia, sanoo Dietrich Gumbel (oik.). Esiintymässä myös Markojuhani Rautavaara (kesk.) ja Werner Müller (vas.).

– Olen tehnyt elämäni aikana valtavan paljon erilaisia musiikillisia projekteja. Tutustuessani kosmomusiikkiin olin aluksi melko skeptinen, sillä olen aina ollut hyvin jalat maassa elävä ihminen.

– Kosmomusiikki vei kuitenkin täysin mukanaan. Sen myötä olen ensi kertaa elämässäni avautunut musiikillisesti ja henkisesti aivan uudella tasolla, Rautavaara sanoo.

Kosmomusiikkikonserteissa lähtötilanne on aina avoin. – Siitä puuttuu aina ns. musiikkiosaamisen kaavamaisuus. Emme tee tarkkoja ennakkosuunnitelmia, vaan eläydymme täysin musiikin luomiseen konsertin aikana, Rautavaara kertoo.

– Olemme luoneet konsertin rungon soittamalla tuoksujen, värien ja aistien harmoniaa tietyn sävelasteikon avulla. Kosmoskaalat väreineen, tuoksuineen ja sävelineen ovat tulleet ymmärrettäviksi ja opituksi mielekkäällä tavalla.

– Vain luovina voimme olla aidosti onnellisia.

f- f#-g- g#- a- a# h- c-c#-d-d#-e- f

cosmomusiikki

F#	G#	A#	C#	D#
Gb	Ab	Bb	Db	Eb

F G A H C D E F

Kosmomusiikin tärkeimpiä sävelasteikkoja ovat sydänsävelasteikko (vihreät merkinnät) ja aistsävelasteikko (punaiset merkinnät). Yhteinen ääni, sydämen ääni B, on niiden molempia keskellä.

Kosmomusiikki tekee yhteissoiton helpoksi sävelasteikkojen yhtenäisyyden vuoksi. Näin ollen ei synny riitasointuja, vaan kaikki soittajat ovat harmoniassa keskenään. Kuvassa Markojuhani Rautavaara (oik.), Dietrich Gumbel ja Wener Müller (vas.).

– Esitys ilman selityksiä ja sanoja on kiehtova kokemus. Yleisölläkin säilyy vapaus kokea esitys omasta lähtökohdastaan.

– Eläminen hetkessä, tunnelmassa, yleisön virityksissä, kontakti esiintyjien välillä – nämä ovat tekijöitä, jotka luovat tavalisesta konsertista poikkeavan

Kosmomusiikin sovellutuksista on ollut Markojuhani Rautavaaralle paljon hyötyä myös musiikinhajajan työssään. Kosmomusiikillisista kohtaamisista on muodostunut kokonaisvaltaisia elämyksiä ohjattaville, kun sisäinen ilo on soittajissa syntynyt.

Harmoniaa ilman sanoja

Huhtikuussa toteutettu 2012

NYT-tapahtuman (www.2012nyt.net) kosmokonsertti Espoossa suunniteltiin siten, että esitetty kappale väreineen ja musiikkityyleineen vastasi eri chakra-keskuksia. Geometristen kuvitusten ja värisuunnittelun takana oli **Veli Martin Keitel**.

Keitelin mukaan jännitystä tuo juuri se, että konsertti saa lopullisen muotonsa vasta esityksessä.

Dietrich Gumbel – tieteistä taiteisiin

Dietrich Gumbel syntyi 1943 Königsbergissä, Itä-Preussissa, joka nykyään tunnetaan Kaliningradina Venäjällä. Gumbel opiskeli biologiaa ja geografiaa Bonnin yliopistossa, Saksassa. Loppututkinnon jälkeen hän työskenteli vesiekologina Max Planck -instituutissa. Sen jälkeen hän jätti tieteelliset opinnot ja suuntautui taiteisiin ja runouteen.

Polku henkiselle tielle avautui taiteen kautta ja johti hänet rakentamaan siltaa tieteen ja henkisyyden välillä.

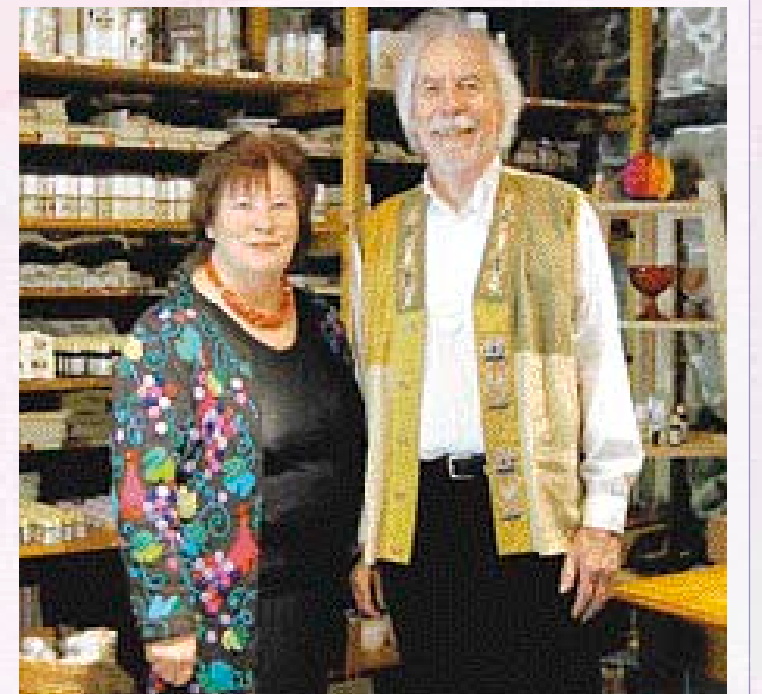
Sikiön kehityksen tutkiminen ja kaikkien aistielinten vertailu auttoi Gumbeliä jäljittämään aivolisäkkeen kehityksen; hän oli ensimmäinen tutkija, joka määritteli ”kuudennen aistin” tai ”olemisen aistin” elimeksi.

Resonaatioita etsimässä

Gumbelin kehittämä kosmoterapia perustuu hänen kokemukseensa hoidoista yrttiöljyjen, värien, sävelten ja kivien tutkimista vaikutuksista ihmiskehoon.

Gumbel tunnisti seitsemän keskeisen aistinelimen yhteydet seitsemään värähtelyn tasoon ja osoitti, kuinka ne energetisesti liittyvät sisäelimiin. Hänen mukaansa aistinelimet yhdistävät sisäisen henkisen maailman ulkoiseen fyysiseen maailmaan.

Kosmomusiikki on kosmoterapian hedelmä. Se perustuu sateenkaari-asteikkoon, joka perustuu tutkittuun yhteyteen sateenkaaren värien ja Fis-duuriasteikon välillä.

Dietrich Gumbel asuu Alsacessa, Ranskassa. Hän opettaa kosmomusiikkia ja kosmoterapiaa maailmanlaajuisesti. Kuvassa hän on Barbara-vaimonsa kanssa.

erikoisen kokemuksen, hän sanoo.

Laulaja ja lauluntekijä **Kirsi Ranto** kokee, että kosmomusiikki on aina elänyt hänessä.

– Minulle on musiikintekijänä aina ollut tärkeää, että sävelkulut, harmonia ja teksti kulkevat käsi kädessä. Näin musiikilla on ihmistä kokonaisvaltaisesti eheyttävien ja henkisesti avaavien vaikutus.

– Kosmomusiikki on siis tavaltaan ollut aina minussa, mutta nyt se on saanut myös nimen olemassaololleen. Musiikillinen vapaus on luonut mahdollisuuden kokea tietynlainen syntymisen ihme, takavuosien tangokuningatar Kirsi Ranto kommentoi.

Kosmoprojektissa on vielä kyse suhteellisen isosta porukasta, joten Kirsin mielestä on erityisen tärkeää, että yhteys ja sydänharmonia löytyy.

– Silloin on mahdollista saada luotua yhdessä jotain todella vaikuttavaa ja kaunista. □

– Musiikillinen vapaus on luonut mahdollisuuden kokea tietynlainen syntymisen ihme.

Teksti: Merja Kiviluoma
Kuvat: Merja Kiviluoma ja Karin Müller

Miten sateenkaari soi?

Mies kosmomusiikin takana on biologi **Dietrich Gumbel**. Tämä tohtoriksi väitellyt luonnontieteilijä on yhdistänyt mielenkiinnon kohteensa myös musiikkiin ja taiteeseen.

– Tiedetään, että musiikki inspiroi, innostaa, luo iloa ja elävöittää. Musiikki yhdistää aivo-puoliskot ja sillä on emotionaalisia ja neurologisia vaikutuksia.

Kosmomusiikki menee vielä syvällisemmin ihmisen kokonaisuuteen.

– Sveitsiläinen muusikko ja matemaatikko **Hans Custo** teki aikoinaan äänistä ja väreistä aaltotaajuustutkimuksia. Hänen mukaansa värien taajuudet voidaan ilmaista ääninä ja äänien taajuudet väreinä. Laskelmien mukaan esimerkiksi vihreänkeltainen vastaa B-säveltä (suomalaisittain H).

Värien sointia

Gumbel kiinnostui erityisesti siitä, miten sateenkaaren seitsemän väriä soivat. Sateenkaaren aaltotaajuuksista syntynyt sävelasteikko sai nimen sateenkaarisävelasteikko.

Sateenkaariasteikon nuotit ja värit ovat F# (punainen) - G# (oranssi) - A (oranssinkeltainen) - A# (keltainen) - B (vihreänkeltainen) - C (vihreä) - C# (turkoosi) - D (sininen) - D# (indigo) - E (violetti). Tämä

vastaa kromaattista F-sävelasteikkoa. Magenta täydentää asteikkoa näkymättömänä; väriä ei näy sateenkaaressakaan ja se sisältää kaikki värit. Magenta tekee sävelasteikosta oktaavin.

– Sateenkaaren eri värit ilmaisevat myös ihmisen kokonaisuutta: henkeä, sielua ja kehoa. Sävelasteikko on harmoniassa myös kaikkien kehon elinten kanssa.

– Näihin yhteyksiin kosmoterapia perustuu, Dietrich Gumbel selvittää.

Gumbelin mukaan ihmisellä on seitsemän aistia. Viiden tunnetun aistin (maku, haju, tunto, kuulo, näkö) lisäksi ihmisellä on tietoisuuden aisti (kolmas silmä) sekä sydämen aisti.

– Ilman aistielinten yhteyttä sydämeen aistihavainnot eivät olisi koettuja. Sydän yhdistää tietoisuuden mielen, tuntevan sielun ja kehon elimet, hän kiteyttää.

Kosmoterapiasta kosmomusiikkiin

Seitsemän aistin oivalluksesta syntyi ensin kosmoterapia.

– Hoitomuodossa asiakas valitsee väripisteympyrästä (ns. cosmo-decoder) värin, joka häntä sillä hetkellä miellyttää. Valittu väri kertoo vastaavan äänen. Sama resonaatio löytyy myös aromaattisista öljyistä (tuoksu), visuaalisesta ympäristöstä (näkö), geometriasta,

aistinelimistä jne.

Moderni kvanttifysiikka tietää, että kaikki materia on värähtelyä.

– Materiaa ei siis ole, vaan kaikki on värähtelevää energiaa. Kaikki mitä kosketamme, maistamme, haistamme, kuulemme, näemme, ajattelemme ja tunnemme, on värähtelyjen aistimista erilaisilla ihmiselle tyypillisillä aistitasoilla; Gumbel sanoo.

Nämä oivallukset päätyivät myös kosmomusiikkiin.

– Minua kiinnosti miltä kuulostaisivat erilaiset väripisteympyrästä valitut värit peräkkäin soitetuna. Näin löysin erilaisia sävelasteikkoja. Niille kaikille oli yhteistä se, että riippumatta siitä, missä järjestyksessä ne soitettiin, sävelet olivat harmonisia keskenään. Tämä antoi mahdollisuuden soittaa asteikon sisällä miten tahansa – ja aina tuloksena oli harmoninen kokonaisuus.

Sateenkaarisävelasteikon perustalle syntyivät tärkeimpinä sydänsävelasteikko ja aistisävelasteikko. Sydämen ääni on B (vihreänkeltainen) on keskeinen sävel ja se on niiden molempia keskellä, kuten myös sateenkaariasteikossa. Sydänsävelasteikko on F – G – A – B – C – D – E. Aistisävelasteikko on F# – G# – A# – B – C# – D# – E. Näille ainoa yhteinen sävel on siis sydännuotti B.

Aistien stimulaatiota

Sävelasteikot eroavat toisistaan muun muassa tuoksun perusteella. Sydänsävelasteikko on miehekäs, kitkerä ja vahva, kun taas aistisävelasteikko on naisellisen pehmeä ja rentouttava.

Jos kosmosävelasteikon ymmärtämisessä haluaa mennä pitemmälle, siitä löytyvät yhteydet sisäelimiin, hormoneihin, hermostoon, emootioihin, geometriaan, tietoisuuden laajentumiseen jne.

Kosmokonserteissa käytetään usein kasveilla värjättyjä, valonsäteillä valaistuja suuria silkkihuiveja. Espoossa järjestetyssä konsertissa huhtikuussa mukana oli Veli Martin Keitelin upeat geometriset kuviot sekä värivaalit. Tanssi, rummutus, hiljaisuus, intensiivisyys, kosmiset sointumaailmat ja kaikkia aisteja stimuloiva ympäristö tuovat melkoisen elämyksen sekä esiintyjille että kuulijoille.

– Kosmomusiikki antaa rohkeutta ylittää henkilökohtaisia rajoja. Se on lapsenomaista kokemisen riemua, jossa rohkautuu hyväksymään myös tunteuttamattoman huolettomasti. Se tuo iloa ilman häiritseviä mielen ajatuksia, Dietrich Gumbel sanoo.

– Kosmomusiikki lisää aistien avautumista, vapauden tuntua ja avoimuuden taitoa. Vain luovina voimme olla aidosti onnellisia, hän kiteyttää.